

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Tiché a soudců JUDr. Filipa Havrdy a JUDr. Renáty Lukešové ve věci

žalobce: **Ředitelství silnic a dálnic ČR**, IČO: 659 93 390
sídlem Na Pankráci 546/56, 140 00 Praha 4

proti

žalované: **Allianz – Slovenská poisťovňa, a. s.**, IČO: 00151700
sídlem Dostojevského rad 4, SK-815 74 Bratislava, Slovenská republika
zastoupená advokátem Drahomírem Kubáněm
sídlem Jelínkova 1652/10, 182 00 Praha 8

o zaplacení částky 10 811 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu v Benešově ze dne 6. 2. 2018, č. j. 205 C 2/2017-101

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se mění tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci 10 811 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05% ročně od 2. 9. 2017 do zaplacení do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku.**
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně 1 600 Kč do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku.**
- III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů odvolacího řízení 1 600 Kč do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Okresního soudu v Benešově (dále jen „soud prvního stupně“) ze dne 6. 2. 2018, č. j. 205 C 2/2017-101, byla zamítnuta žaloba, kterou se žalobce domáhal stanovení povinnosti

Shodu s prvopisem potvrzuje Marcela Svobodová

žalované zaplatit žalobci částku 10 811 Kč s 8,05% úrokem ročně od 2. 9. 2017 do zaplacení (výrok I.) a žalobci byla stanovena povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů řízení 5 631 Kč (výrok II.). Soud prvního stupně takto rozhodl poté, co uzavřel, že pokud žalovaná uplatnila při náhradě škody odpočet zhodnocení 50% materiálu u poškozených svodidel, jejichž životnost byla za polovinou, uhradila celou výši škody.

2. Proti tomuto rozsudku podal včasné odvolání žalobce. Namítá, že reálná technická životnost svodidel může být více než 20 let a maximální životnost nelze přesně určit. Účelem svodidel je zajištění bezpečnosti a i starší svodidla, než byla poškozena, plní svůj účel. Svodidla nejsou instalována z důvodu vzhledu nebo módních trendů. Nelze tak uvažovat o amortizaci, případně snižování pojistných plnění, pokud jsou stále funkční a splňují technické normy. Na trhu nelze použítá ocelová svodidla k opravě koupit. Nesouhlasí se závěrem soudu prvního stupně, že vyplacením požadovaného plnění by se bezdůvodně obohatil, když náhrada musí zohledňovat náklady nutné k obnovení původního stavu, tedy k zajištění schopnosti svodidel zaručovat bezpečnost při silničním provozu. Cenou obvyklou je cena, za kterou lze v místě a čase pořídit věc shodnou nebo obdobnou, ale na danou situaci nelze pohlížet úzce pouze z pohledu ceny materiálu. Svodidlo je ze zákona součástí dálnice a má-li být posuzována cena obvyklá, bylo by nezbytné ocenit celou dálnici. Není jasné, jakou metodu by znalec zvolil, jedná se o stavbu neobvyklou a neobchodovatelnou. K ocenění by dle názoru žalobce bylo možno zvolit pouze metodu nákladovou pracující s principy nákladů na pořízení věci, tedy jde o shodný postup, který zvolil žalobce. Žalobce je názoru, že v dané věci nelze cenu obvyklou určit jinak než cenou nákupu a instalace nových svodidel s veškerými technickými součástmi nezbytnými k jejich instalaci a činnosti. Žalobce nenese vinu na vzniku pojistné události a na vzniku poškození. Navrhl, aby byl rozsudek soudu prvního stupně změněn a žalobě bylo vyhověno.
3. Krajský soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně podle § 212 a § 212a odst. 1 a 5 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném v době vydání tohoto rozhodnutí (dále jen „o. s. ř.“) a dospěl k závěru, že odvolání žalobce je důvodné.
4. Soud prvního stupně vyšel ze zjištěného skutkového stavu, že dne 11. 2. 2014 v 20,10 hodin došlo k dopravní nehodě na dálnici D1 na 52 km v katastru obce Trhový Štěpánov, a to na parkovišti ve směru jízdy na Brno, kdy řidič R. V. nákladním automobilem s návěsem poškodil mimo jiné okrajové svodidlo. Společnost PRETOL HB, s. r. o. na základě smlouvy uzavřené se žalobcem provedla likvidaci uniklých ropných látek po dopravní nehodě a provedla opravu poškozených krajových svodidel NH4. Dílo bylo předáno 31. 12. 2014 s certifikáty, montážním návodem, schválením Ministerstvem dopravy a povolením k jejich používání. Poškozený materiál byl demontován a předán. Žalovaná poskytla prostřednictvím svého škodního zástupce pojistné plnění, nezaplatila pouze částku 10 811 Kč, která představuje 50% ceny nových náhradních dílů svodidel. Předmětný úsek dálnice, kde došlo k dopravní nehodě, nebyl modernizován a starší svodidel bylo minimálně 15 let.
5. S takto zjištěným skutkovým stavem se odvolací soud zcela ztotožňuje, ostatně skutkové závěry soudu prvního stupně, mimo závěru o maximální životnosti svodidel, byly mezi účastníky nesporné.
6. Po právní stránce soud prvního stupně věc správně hodnotil dle příslušných ustanovení zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění (dále jen „o. z.“) a podle příslušných ustanovení zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění platném v době škodní události (dále jen „zákon o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla“).
7. Podle § 2927 odst. 1 o. z. kdo provozuje dopravu, nahradí škodu vyvolanou zvláštní povahou tohoto provozu. Stejnou povinnost má i jiný provozovatel vozidla, plavidla nebo letadla, ledaže je takový dopravní prostředek poháněn lidskou silou.

8. Podle § 2952 o. z. hradí se skutečná škoda a to, co poškozenému ušlo (ušlý zisk). Záleží-li skutečná škoda ve vzniku dluhu, má poškozený právo, aby ho škůdce dluhu zprostil nebo mu poskytl náhradu.
9. Podle § 6 odst. 2 písm. b) zákona o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla nestanoví-li tento zákon jinak, má pojištěný právo, aby pojistitel za něj uhradil v rozsahu a ve výši podle občanského zákoníku poškozenému způsobenou škodu vzniklou poškozením, zničením nebo ztrátou věci, jakož i škodu vzniklou odcizením věci, pozbyla-li fyzická osoba schopnost ji opatrovat.
10. V dané věci došlo ke vzniku škody, když řidič kamionu, k němuž bylo sjednáno pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla s žalovanou, narazil do dálničních svodidel na parkovišti. Řidič vozidla porušil mimo jiné povinnost věnovat se plně řízení vozidla danou ustanovením § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění platném do 19. 2. 2016 a je tak dána odpovědnost za vzniklou škodu dle § 2927 o. z. Mezi účastníky bylo ostatně od počátku nesporné, že zaviněným protiprávním jednáním u žalované pojištěného škůdce došlo k vzniku škody na majetku České republiky, se kterým má žalobce právo hospodařit. Žalovaná již poskytla prostřednictvím svého škodního zástupce pojistné plnění s výjimkou částky 10 811 Kč, která představuje cenu 50% materiálu svodidel (z ceny pořízených náhradních dílů v celkové ceně 21 621 Kč).
11. V souvislosti se vznikem škody při provozu dopravy se opakovaně Nejvyšší soud České republiky vyjádřil i k otázce účelnosti nákladů vynaložených na opravu věci (z podstaty se týká většina judikatury vozidel, což však neznamená, že by nebyla taková judikatura aplikovatelná i na věci od vozidel odlišné).
12. Judikatura Nejvyššího soudu České republiky a Ústavního soudu České republiky je konzistentní v tom, že poškozený má právo na náhradu veškerých nákladů nutných k obnovení provozuschopnosti jeho věci, pokud vynaložené náklady jsou účelné a nezbytné (k tomu obdobně náleží Ústavního soudu České republiky ze dne 19. 3. 2008, sp. zn. II. ÚS 2221/07, náleží Ústavního soudu České republiky ze dne 11. 6. 2014, sp. zn. I. ÚS 1902/13, případně rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30. 7. 2014, sp. zn. 25 Cdo 36/2013).
13. V dané věci došlo k poškození dálničních svodidel a vzniklá škoda byla odstraněna jejich opravou. Pokud došlo k poškození dálničních svodidel, lze bezesbytku souhlasit s žalobcem, že jde o věc, jejímž jediným účelem je zajištění bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích a zároveň jde o věc, která není běžně obchodována. Sama účelnost nákladů vynaložených na opravu se poměruje i srovnáním jejich výše s hodnotou věci před poškozením (k tomu obdobně rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 25 Cdo 5173/2015). V posuzované věci není možné, když dálniční svodidla jsou věcí natolik výjimečnou, aby si žalobce místo nákladné opravy novými díly pořídil použitá svodidla v kvalitě poškozených svodidel. Lze tak uzavřít, že náklady na opravu použitím nových dílů byly náklady účelně vynaloženými.
14. Uhrazení celé ceny účelně provedené opravy by mělo být pravidlem, když opravou se sleduje pouze uvedení věci do jejího stavu před nehodou a zhodnocení bylo poškozenému vnuceno (k tomu obdobně náleží Ústavního soudu České republiky ze dne 11. 6. 2014, sp. zn. I. ÚS 1902/13). Judikatura Nejvyššího soudu České republiky je zároveň ustálena v tom, že pokud dojde k opravě poškozené věci, pak od částky vyjadřující náklady na opravu věci musí být případně odečtena částka odpovídající jejímu zhodnocení opravou (pokud k němu skutečně dojde) oproti původnímu stavu, jinak by poškozenému vznikalo bezdůvodné obohacení zhodnocením věci, pokud by opotřebené součásti byly nahrazeny součástmi novými a znamenalo to zvýšení obvyklé ceny opravené věci. Zhodnocení poškozené věci opravou ovšem nastává jen tehdy, dojde-li ke zvýšení její obvyklé ceny, nikoliv tzv. technickým zhodnocením či zvýšením technické hodnoty (k tomu obdobně rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 25

Cdo 3118/2012). V dané věci však nelze o zvýšení obvyklé ceny dálničních svodidel a případném bezdůvodném obohacení žalobce uvažovat, když s dálničními svodidly není běžně obchodováno a sám žalobce je jeden z mála, není-li jediný, kdo má důvod je koupit. Jak bylo uváděno shora, došlo k poškození dálničních svodidel na nerekonstruovaném úseku dálnice a tato poškozená svodidla bylo nezbytné v zájmu bezpečnosti silničního provozu opravit. Bylo by proti samotnému smyslu náhrady škody, pokud došlo k poškození svodidel bez zavinění žalobce, aby ten musel nést náklady na uvedení svodidel do původního stavu a je zcela nepodstatné jaká je životnost svodidel, pokud bylo třeba nezbytně opravit svodidla nepoškozená a funkční. Pokud by byl žalobce nucen nést náklady nezbytné k opravě jím nezaviněně poškozených svodidel, šlo by výklad práva, který by nesměřoval ke spravedlivému výsledku a takové rozhodnutí by bylo v rozporu se zásadou vyjádřenou mimo jiné v rozhodnutí Ústavního soudu České republiky ze dne 19. 3. 2008, sp. zn. II. ÚS 2221/07.

15. Z těchto důvodů byl tedy rozsudek soudu prvního stupně dle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. změněn tak, že žalobě bylo v plném rozsahu vyhověno.
16. O náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně bylo rozhodnuto dle § 224 odst. 2 o. s. ř., § 142 odst. 1 o. s. ř., když žalobce byl v řízení zcela úspěšný a byla mu přiznána náhrada nákladů řízení v plném rozsahu. Žalobci byly přiznány dva úkony po 300 Kč dle § 1 odst. 3 písm. a), c), § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu, v platném znění, představující návrh ve věci samé a účast na jednání a dále zaplacený soudní poplatek 1 000 Kč. Celkem tak byla žalobci přiznána náhrada nákladů řízení před soudem prvního stupně 1 600 Kč, když další náklady, na které by měl jinak právo, nepožadoval.
17. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle § 224 odst. 1 o. s. ř., § 142 odst. 1 o. s. ř. a zcela úspěšnému žalobci byla přiznána náhrada nákladů odvolacího řízení v plném rozsahu. Žalobci byly přiznány dva úkony po 300 Kč dle § 1 odst. 3 písm. a), c), § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu, v platném znění, představující odvolání a účast na jednání a dále zaplacený soudní poplatek 1 000 Kč. Celkem tak byla žalobci přiznána jím požadovaná náhrada nákladů odvolacího řízení 1 600 Kč.
18. Ve vztahu ke všem stanoveným povinnostem postupoval odvolací soud dle § 160 odst. 1 věta za středníkem o. s. ř. a stanovil delší lhůtu k plnění, když lhůtu tří dnů považuje odvolací soud za nepřiměřeně krátkou i s přihlédnutím k tomu, že žalovaná je zahraniční právnickou osobou.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není dovolání přípustné (§ 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř.).

Praha 20. června 2018

JUDr. Hana Tichá v.r.
předsedkyně senátu